

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету
д.е.н., проф. _____ Діброва А.Д.
“ ____ ” _____ 2021 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри банківської справи
та страхування

Протокол №3 від “02” червня 2021 р.
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. _____ Худолій Л.М.

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП «Фінанси і кредит»
д.е.н., проф. _____ Негода Ю.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий ринок

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

освітня програма «Фінанси і кредит»

Факультет Економічний

Розробники: доцент, к.е.н. Костюк В.А.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Фінансовий ринок

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітня програма	_____ <u>Фінанси і кредит</u> _____	
Спеціальність	_____ <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u> _____ (шифр і назва)	
Освітній ступінь	_____ <u>Бакалавр</u> _____ (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	_____ <u>180</u> _____	
Кількість кредитів ECTS	_____ <u>6</u> _____	
Кількість змістових модулів	_____ <u>3</u> _____	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	_____ <u>2</u> _____	_____ <u>1</u> _____
Семестр	_____ <u>4</u> _____	_____ <u>1</u> _____
Лекційні заняття	_____ <u>26</u> _____ год.	_____ <u>8</u> _____ год.
Практичні, семінарські заняття	_____ <u>39</u> _____ год.	_____ <u>6</u> _____ год.
Самостійна робота	_____ - _____ год.	_____ - _____ год.
Індивідуальні завдання	_____ <u>115</u> _____ год.	_____ <u>166</u> _____ год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	_____ <u>4</u> _____ год. _____ <u>7</u> _____ год.	

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Фінансовий ринок виконує надзвичайно важливі функції в ринковій економіці. Він виступає забезпечуючою структурою, насамперед для фінансів суб'єктів господарювання, які є базовою сферою фінансової системи. Призначення фінансового ринку полягає в забезпеченні підприємствам належних умов для залучення необхідних коштів і продажу тимчасово вільних ресурсів. Фондовий ринок цінних паперів являє собою особливу форму торгівлі фінансовими ресурсами, яка опосередковується випуском та обігом цінних паперів.

Мета дисципліни полягає в розширенні знань та поглибленні навичок студентів щодо організації операцій на фінансовому ринку, механізму проведення їх та особливостей розвитку світових фондових систем, політику формування портфельних інвестицій.

Завдання дисципліни - подати в необхідному обсязі теоретичний матеріал, який включає наукові розробки вітчизняних та зарубіжних вчених; дати структурне розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин між емітентами, інвесторами, професійними учасниками, регулюючими органами та саморегулювальними організаціями; визначити сукупність заходів, що забезпечують оптимальний ризик на фінансовому ринку та сформувати широку і правильну уяву студентів про взаємозв'язок дисципліни "Фінансовий ринок" з іншими професійними дисциплінами.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- ✓ Об'єктивно та професійно оцінювати економічні процеси, що відбуваються на внутрішньому та зовнішніх фінансових ринках;
- ✓ Уявляти механізм торгів на фондовій біржі.
- ✓ Розуміти суть і функції цінової політики фінансових інструментів та граничну межу фіктивного капіталу; удосконалити навички фінансових обрахунків коефіцієнтів аналізу фінансових інструментів;
- ✓ Аналізувати сучасний стан та перспективи майбутнього розвитку фінансового ринку України, вплив світових ринків на політику державного регулювання фінансового ринку України;
- ✓ Уміти розрахувати за фінансовими показниками корпорацій поведінку емітента та інвестора.

При вивченні дисципліни "Фінансовий ринок", студенти повинні знати:

- теоретичні питання утворення, акумулювання та перерозподілу капіталу через первинний та вторинний ринки за допомогою всього спектра фінансових інструментів,
- особливості цінової політики інструментів,
- аналіз ринків цінних паперів, державне регулювання фінансового ринку,
- світові тенденції розвитку фінансових активів та ін.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

СК 13. Здатність аналізувати та прогнозувати основні тенденції розвитку аграрного сектору з відповідним фінансово-кредитним забезпеченням та страховим захистом.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		о	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Сутність фінансового ринку та основи його організації													
Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	1	6	2	2	-	6	-	-	1	-		20	
Тема 2. Регулювання фінансового ринку	2	6	2	2	-	10	-	-	-	-		20	
Тема 3. Фінансові посередники	3	6	2	2	-	10	-	-	1	1		20	
Разом за змістовим модулем 1		18	6	6	-	26	-	-	2	1		60	
Змістовий модуль 2. Специфіка організації фінансових ринків													
Тема 1. Ринок капіталів	4-5	18	6	6	-	10		-	1	1		20	
Тема 2. Ринок похідних фінансових інструментів	6-7	12	4	4	-	10		-	1	1		20	
Тема 3. Грошовий ринок та ринок банківських позичок	8-9	12	4	4	-	10		-	1	1		20	
Тема 4. Валютний ринок	10-11	12	4	4	-	10		-	1	-		20	
Разом за змістовим модулем 2		54	18	18	--	40		-	5	4		80	
Змістовий модуль 3. Ризик та дохід на капітал													
Тема 1. Процентні ставки та вартість грошей у часі	12	8	2	2	-	8		-	1	1		10	-
Тема 2.	13-14	8	2	2	-	8		-	-	-		10	

Ризик, методи його оцінки та управління													
Тема 3. Фондова біржа. Фондові індекси	15	7	2	2		8						4	
Разом за змістовим модулем 3		23	6	6	-	24		-	1	1		24	
Курсова робота з Фінансового ринку			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	15	180	26	39	--	90		180	8	6		164	

4. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	2
2	Фондовий ринок	2
3	Фінансові посередники	3
4	Валютний ринок	4
5	Організаційні основи функціонування фондової біржі	4
	Разом	15

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ринок цінних паперів як складова ринку капіталів	2
2	Опціони та форвардно - фючерсні контракти	4
3	Свопи, депозитарні розписки	4
4	Грошовий ринок та ринок банківських позичок	2
5	Операції на валютному ринку	2
6	Процентні ставки та вартість грошей у часі	4
7	Ризик, методи його оцінки та управління	4
8	Фондова біржа. Фондові індекси	2

6. Контрольні питання для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Які види та форми регулювання фінансового ринку?
2. Які органи здійснюють регулювання фінансового ринку в Україні?
3. Яким є статус НКЦПФР, НБУ?
4. Які міжнародні стандарти регулювання фінансового ринку та якими органами встановлюються?
5. Що таке «саморегулювання»?
6. Коефіцієнт β в Моделі оцінки капітальних активів є показником виміру...
7. Диверсифікація портфелю цінних паперів – це..
8. Доходність фінансового інструменту, в МОКА розраховується за допомогою формули
9. Максимальний ризик портфелю, що складається з двох активів, можна визначити за допомогою наступної формули..
10. .Мінімальний ризик портфелю, що складається з двох активів, можна визначити за допомогою наступної формули..
11. Ринкова премія за ризик може бути визначена за допомогою наступної формули ...
12. Безризикові активи в теорії – це...
13. Коефіцієнт ρ є показником виміру...
14. Ризик в теорії портфеля кількісно вимірюється за допомогою показника..
15. Стандартне відхилення доходів портфеля, що складається з двох активів, розраховується за наступною формулою...
16. Несистематичний ризик – це...
17. Стандартне відхилення доходів портфелю, що складається з двох активів та має коефіцієнт кореляції між доходами активів (-1), розраховується за наступною формулою...
18. Диверсифікація портфелю цінних паперів – це...
19. Систематичний ризик-це...
20. Який портфель вважається ефективним?
21. Брокерська діяльність на фінансовому ринку
22. Позабіржова торговельно-інформаційна система – це
23. Розрахунково - клірингова діяльність на фондовому ринку України здійснюється
24. Національна депозитарна система України має наступні рівні
25. Зберігачем на ринку цінних паперів України може бути
26. До депозитних фінансових інститутів відносять:
27. Що таке спеціалізований ощадний банк?
28. Що таке діяльність по випуску цінних паперів?
29. До депозитарної діяльності відносять:

30. Депозитарій в Україні може створюватися у формі: .
31. До функцій реєстраторів відносять
32. Фінансові посередники у вузькому розумінні-це
33. Що таке брокерська діяльність по цінних паперах?
34. Що таке дилерська діяльність по цінних паперах?
35. Що таке андеррайтинг?
36. Які вимоги до мінімальних розмірів статутних капіталів професійних учасників фондового ринку?
37. До контрактних фінансових інститутів відносять
38. Організаторами торгівлі на ринку цінних паперів України є
39. Які вимоги до організаторів торгівлі?
40. Хто може бути членом фондової біржі?
41. В якій організаційно-правовій формі створюється фондова біржа України?
42. Які види біржових наказів?
43. Депозитарії в Україні обслуговують:
44. До верхнього рівня Національної депозитарної системи України входять .
45. Що таке спеціалізований ощадний банк в Україні?
46. Що таке спеціалізований банк?
47. Фінансові посередники в узькому розумінні-це
48. Торговець цінними паперами в Україні не може здійснювати торгівлю:
49. Опосередкованими учасниками НДС України є:
50. Яким є термін дії ліцензії на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку?
51. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку підпорядкована:
52. Саморегульвним організаціям не можуть бути делеговані повноваження державних органів щодо:
53. Координаційна рада з питань функціонування ринку цінних паперів України є:
54. Видами регулювання фінансового ринку є: .
55. Здійснення заходів по підвищенню інформаційної забезпеченості та прозорості фінансового ринку є:
56. Що таке «індикативне регулювання»?
57. Що таке «адміністративне регулювання»?
58. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку підзвітна:
59. Ліцензію на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів України видає:
60. Координаційну раду з питань функціонування ринку цінних паперів України очолює:
61. Видами регулювання фінансового ринку є:
62. Міжнародна організація Комісій з цінних паперів видає рекомендації та резолюції, що стосуються:

63. До системи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку входять:
64. Саморегулівна організація створюється з метою:
65. Склад та Положення про Координаційну раду з питань функціонування ринку цінних паперів України затверджує:
66. Рекомендації Групи 30-ти стосуються:
67. Сертифікація та ліцензування діяльності професійних учасників фінансового ринку є:
68. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку утворюється у складі:
69. Попередження зловживань та правопорушень на фінансовому ринку є:
70. Міжнародна організація Комісій з цінних паперів видає рекомендації та резолюції, що стосуються:
71. Голова Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг, його заступники члени призначаються та звільняються
72. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку свої повноваження щодо розробки та впровадження правил, стандартів та вимог щодо здійснення операцій на фондовому ринку може делегувати:
73. Термін повноважень Голови та членів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
74. Створення нормативної бази, що забезпечує функціонування фінансового ринку є:
75. Грошовий ринок є частиною
76. Первинний ринок цінних паперів – це
77. Фізичні особи як суб'єкти фінансового ринку України не можуть бути
78. В чому різниця між пайовими та борговими фінансовими інструментами?
79. Фінансовий ринок залежно від терміну залучення фінансових ресурсів має наступні сегменти:
80. Фізичні особи як суб'єкти фінансового ринку України можуть бути
81. До стандартизованих фінансових інструментів відносять
82. Дайте визначення поняття „дізінтермедіація”.
83. Фондовий ринок є частиною Інструментами грошового ринку є
84. До не стандартизованих фінансових інструментів відносять
85. В чому різниця між фінансовими фондами (ресурсами) та заощадженнями
86. До основних ознак ринку капіталів відносять .
87. Цінні папери можуть бути..
88. Юридичні особи як суб'єкти фінансового ринку не можуть бути
89. До основних ознак грошового ринку відносять
90. Процес сек'юритизації – це
91. Біржовий ринок цінних паперів - це
92. В чому різниця між фінансовим та фондовим ринком?
93. Вторинний ринок цінних паперів – це

94. Учасники фінансового ринку – це
95. До стандартизованих фінансових інструментів відносять
96. До організованого ринку цінних паперів відносять
97. В чому різниця між фінансовим ринком та ринком цінних паперів?
98. Інвестори на фінансовому ринку – це
99. До похідних фінансових інструментів відносять
100. В чому різниця між стандартизованими та не стандартизованими фінансовими інструментами?
101. Неорганізований фінансовий ринок – це
102. До пайових фінансових інструментів відносять
103. Емітентами цінних паперів в Україні можуть бути
104. В чому різниця між первинним та вторинним ринками?
105. Що таке технічний аналіз?
106. Що показує лінія підтримки?
107. Що показує лінія опору?
108. Що таке фундаментальний аналіз?
109. Який ринок вважається ефективним?
110. В чому особливості слабкої форми ефективності фінансового ринку?
111. В чому особливості напівсильної форми ефективності фінансового ринку?
112. В чому особливості сильної форми ефективності фінансового ринку?
113. Що таке кредитна спілка?
114. В якій організаційно - правовій формі створюються ломбарди?
115. Які права власника простої акції?
116. Які права власника привілейованої акції?
117. Які різновиди облігацій в Україні?
118. Які типи ІСІ в Україні?
119. Хто є емітентом інвестиційних сертифікатів?
120. Які цінні папери належать до пайових?
121. Які цінні папери належать до боргових?
122. Які цінні папери належать до похідних?
123. Які цінні папери належать приватизаційних?
124. Які цінні папери належать до товаророзпорядчих?
125. Які цінні папери належать до іпотечних?
126. Які обмеження на випуск привілейованих акцій?
127. Які обмеження на випуск облігацій?
128. Що показує коефіцієнт Р/Е?
129. За якою формулою визначається теперішня вартість акції, облігації?
130. Які показники дохідності акції, облігації?

Теми рефератів з дисципліни “Фінансовий ринок”

1. Сегменти та суб'єкти фінансового ринку.
2. Інструменти фінансового ринку.

3. Учасники фінансового ринку.
4. Розвиток зарубіжних фінансових ринків (на прикладі конкретної країни).
5. Особливості розвитку фінансового ринку в Україні в 2000-2009 роках.
6. Стратегія розвитку фінансового ринку України.
7. Правова та економічна природа цінних паперів.
8. Цінні папери як вид фінансових інструментів в Україні.
9. Основні тенденції розвитку сучасних зарубіжних фінансових ринків.
10. Тенденції розвитку фінансового ринку України.
11. Розвиток фондових ринків країн Східної Європи.
12. Розвиток фондових ринків в країнах Латинської Америки.
13. Значення Законів 1933 та 1934 року для розвитку фінансового ринку в США.
14. Державне регулювання фінансового ринку, його значення.
15. Державне регулювання фінансового ринку в Україні.
16. Саморегулювальні організації, їх функції та роль на фінансовому ринку.
17. Розвиток саморегулювання на фінансовому ринку України.
18. Розвиток законодавства з фінансового ринку у країнах з розвинутою ринковою економікою.
19. Міжнародні стандарти регулювання фінансового ринку.
20. Розвиток законодавства в сфері функціонування ринку капіталів (фондового ринку) в Україні.
21. Мегарегулятори на фінансовому ринку.
22. Правові основи розвитку інфраструктури фінансового ринку в Україні.
23. Держава на фінансовому ринку.
24. Особливості регулювання фінансового ринку в США.
25. Особливості регулювання фінансового ринку в європейських країнах (за вибором).
26. Міжнародні норми вексельного права.
27. Особливості обігу векселів в Україні.
28. Особливості регулювання ринку банківських позичок.
29. Професійна діяльність на ринку цінних паперів.
30. Фінансові інститути як посередники на фінансовому ринку України.
31. Реєстри та реєстратори власників іменних цінних паперів.
32. Інститути інфраструктури та їх значення для функціонування ринку цінних паперів.
33. Особливості функціонування інститутів спільного інвестування в Україні.
34. Розвиток Національної депозитарної системи України.
35. Інституційні інвестори на фінансовому ринку зарубіжних країн.
36. Інституційні інвестори на фінансовому ринку зарубіжних країн.
37. Фінансові компанії (лізингові, факторингові, форфейтингові – за вибором).
38. Небанківські депозитні фінансові інститути в Україні.
39. Кредитні спілки в Україні.

40. Ломбарди як фінансові установи.
41. Поняття та основні види ризиків на фінансовому ринку. Оцінювання ризиків.
42. Ціноутворення на фінансовому ринку.
43. Фондовий ринок як ринок довгострокових цінних паперів.
44. Ринок облігацій, його призначення та структура.
45. Особливості формування ринку капіталів в Україні.
46. Іпотечне кредитування в Україні.
47. Зарубіжний досвід іпотечного кредитування.
48. Розвиток ринку іпотечних цінних паперів в Україні.
49. Розвиток ринку державних цінних паперів в Україні, його особливості.
50. Розвиток світових ринків акцій (на прикладі будь-якої країни).
51. Ринок акцій в Україні: особливості розвитку.
52. Технічний аналіз та його значення на фінансовому ринку України.
53. Фундаментальний аналіз та його значення на фінансовому ринку України.
54. Теорія ефективного фінансового ринку та її економічне значення.
55. Ринок похідних цінних паперів, його особливості та причини розвитку.
56. Проблеми та перспективи розвитку ринку похідних фінансових інструментів в Україні.
57. Ринок опціонів та його розвиток в Україні. .
58. Ф'ючерсні та форвардні ринки, особливості розвитку в Україні.
59. Ринок свопів.
60. Грошовий ринок як ринок короткострокових цінних паперів, його суб'єкти та інструменти.
61. Суб'єкти ринку банківських позичок.
62. Фінансові інструменти грошового ринку.
63. Банківські операції та інструменти.
64. Розвиток фондових бірж в західних країнах.
65. Організатори торгівлі цінними паперами в Україні.
66. Фондові біржі, їх значення як організаторів торгівлі.
67. Основи організації та роботи фондової біржі в Україні (на прикладі однієї з фондових бірж).
68. Біржові операції, їх види та значення.
69. Фондові індекси та рейтинги: їх значення для біржової торгівлі.
70. Позабіржова торгівля: її значення, причини розвитку.

7. Методи навчання

Викладання даної дисципліни проводиться із застосуванням лекцій, семінарських (практичних) занять. Застосовуються методи проблемного навчання:

- проблемний виклад матеріалу
- частово-пошуковий (евристичний)

- дослідницький (при написанні рефератів, магістерських робіт)

8. Форми контролю

1. Поточний контроль – тестові завдання на модульних роботах.
2. Підсумковий контроль – іспит.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєнням дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$$

10. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Фінансовий ринок» для студентів ОС «Бакалавр» зі спеціальністю 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування». – В-во «Компринт», 2021. - 64 с.

11. Рекомендована література

Основна

1. Еш С.М. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 528 с.
2. Маслова С.О., Опалов О. А. Фінансовий ринок: Навч. посібник - 3-тє вид., виправлене. - К. : Каравела, 2005. - 344 с.
3. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник. -- К.: Знання, 2008. -535 с.

Допоміжна

4. Конституція України // Закони України в 12 томах. ВРУ, т. 10 , с. 5-40.
5. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 р. //Відомості Верховної Ради України. - 2006.-№31.
6. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. №514-VI // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. - 2009, №1.
7. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) / Закон України від 15.03.2001 р. №2299-III / Цінні папери України, 2001. - №18 – с.11-22.
8. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг // Закон України від 12.08.2001р. № 9742 - Офіційний вісник України, 2001.
9. Про кредитні спілки // Закон України від 20.12.2001 р.
- 10.Про недержавні пенсійні фонди // Закон України від 10.07.2003 р.
11. Васильєва, В.В. Фінансовий ринок: навч. посібник. - К. : Центр учбової літератури, 2008. - 368 с.
12. Зимовець В.В., Зубик С.П. Фінансове посередництво: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2004 – 288 с.
13. Колісник М.К., Маслак О.О., Романів Є.М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – Львів: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2004.
14. Смагін В. Л. Формування та розвиток фінансового ринку в умовах трансформаційної економіки: Монографія - К. : КНЕУ, 2008. - 227 с.
15. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. -223 с.
16. Суторміна В.М., Дегтярєва Н. В. Фінансовий ринок: Навч.-методичний посібник для самост. вивчення дисципліни; - Вид. 2-ге. - К. : КНЕУ, 2008. - 172 с.
- 17.Ходаківська В.П, Беляєв В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика. - К.: ЦУЛ, 2002. - 616 с.
18. Чесноков В.Л. Фінансові інструменти. - К.: Центр учбової літератури, 2008 р. – 183 с.
- 19.Черкасова С.В., Руцишин Н.М. Ринок фінансових послуг: Навчально-методичний посібник. - Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2003. - 92 с.

Інформаційні ресурси

1. www.capitalmarkets.kiev.ua.- Про стан розвитку ринків капіталу (USAID).
2. www.banki.ru.
3. [http:// www.prostobank.com.ua](http://www.prostobank.com.ua) – Інформаційно – довідковий сайт по рейтингам комерційних банків України.
4. <http://www.aub.com.ua> - Офіційний сайт Асоціації банків України.
5. <http://www.bank.gov.ua> - Офіційний сайт НБУ.

6. <http://www.diebold.com/> - Офіційний сайт компанії Diebold (США).
7. <http://www.metasoft.com.ua> - Офіційний сайт компанії „Метасофт”.
8. <http://www.sibis.com.ua> - Офіційний сайт компанії “SIBIS”(Україна)
9. <http://www.ssi.com.ua/> - Офіційний сайт компанії Servus Systems Integration (Україна)
10. www.uabanker.net/ Інформаційний банківський портал